

Kostnadsoverslag, prisantydning eller anbud

Kostnadsoverslag/ Uforpliktende prisantydning

- Håndverkertjenesteloven legger opp til tre alternativer:
- Fastpris – du betaler det som er avtalt og ikke noe mer
- Prisoverslag – du betaler for materialer og arbeidstimer, men totalprisen kan ikke overstiges med mer enn 15 %
- Uforpliktende prisantydning – du betaler for materialer og arbeidstimer uten et pristak

Kostnadsoverslag/ Uforpliktende prisantydning

- **Hvorfor ønsker vi å få et overslag?**
- **Finnes det gode og dårlige overslag?**
- **Har vi som fartøyeiere noen innvirkning på overslaget?**
  - **I så fall, hva?**
  - **Hva kan og bør vi gjøre for at verftene skal lage et godt overslag?**

- **Hva kan overslaget brukes til?**
- **Hvem har ansvaret for at verftet skal lage et troverdig overslag? Hva er troverdig?**
- **Vil det lønne seg å be om anbud?**
- **Kan vi bli lurt av overslag/anbud?**

Vi kan snakke om 3 forskjellige kostnadsoverslag, alt basert på detaljnivået som er kjent når man kalkulerer kostnadene ved et prosjekt.

1. Utredningsnivå
2. Budsjettnivå
3. Realitetsnivå

1 Utredningsnivå

- På dette plannivået er det svært få detaljer som er på plass. Overslagene utarbeides også på et grovt nivå. I mange tilfeller vil et grovt overslag basert på for eksempel løpemeterpriser fra sammenlignbare prosjekter være tilstrekkelig. Kravet til nøyaktighet og ressursbruk er følgelig lite.

2. Budsjettnivå

- For dette plannivået er langt flere detaljer avklart og det skal gjennomføres en standard anslagprosess. Kravet til nøyaktighet og ressursbruk er dermed høyere på dette nivået.

3 Realitetsnivå

- Kostnadsoverslag utarbeidet på grunnlag av en synfaring etter at fartøyet er åpnet.
- Plangrunnlaget skal være ført så langt fram at det omfatter detaljert mengdeoverslag og beskrivelse av prosjektet. Kostnadsoverslaget for realitetsfasen bør være grunnlaget for godkjenning før igangsetting og styring av prosjektet.

Forventede tillegg

- **Uspesifisert**
- Det vil aldri være mulig å definere og kalkulere alle detaljer i de ulike postene. Posten «uspesifisert» representerer kostnader som sannsynligvis kommer, men som ikke kan spesifiseres på estimattidspunktet. Denne kostnaden bør synliggjøres i kostnadsoverslaget.

- Uspesifisert bør angis som et prosentpåslog. Størrelsen på posten er avhengig av hvilket plannivå som ligger til grunn for kostnadsoverslaget, følgende rettesnor kan benyttes:
  - for utredningsnivå 15-20 prosent
  - for budsjettnivå 10-15 prosent
  - for realitetsnivå 3-7 prosent

Hva er usikkerheten

- I prosjektsammenheng sier vi ofte om usikkerhet at det er gapet mellom den viten og kontroll som eksisterer i prosjektet, og den viten og kontroll vi skulle hatt for å være sikre på å oppnå et optimalt resultat. I forbindelse med kostnadsoverslag er det mer korrekt å si at usikkerhet er knyttet til ukjente størrelser, som enten ikke kan måles eller avhenger av hendelser som ennå ikke har inntruffet.

- Det er for eksempel umulig å vite på forhånd hvor mye råte eller rust det er i skjulte deler. Det dukker alltid opp ny viten når ting blir plukket fra hverandre og som gjør at prosjektet forandrer karakter

Oppdeling av kalkyleposter

- Jo mindre vi vet om et prosjekt jo mer grovdelt blir postene. Ved Fartøyvernssenteret i Hardanger bryter vi overslaget ned til detaljnivå. Det gjør at vi har større mulighet for å treffe med overslaget totalt sett, og det er lett for kundene å se at det er mange operasjoner som skal utføres. Vi opplever da at vi ved verftet får en god økonomistyring og har noe å strekke oss etter, samtidig som kunden får et godt verktøy til å kunne følge opp prosjektet.

Oppdeling av kalkyleposter

11	Innreiing	Arb.kost	Materialkost	Sum
11.1	Enkel innreiing i ein lugar, ferdig malt			
11.2	3 stk skott			
	SUM			-

Oppdeling av kalkyleposter

14	Mannskapslugar, gang			Timer	Arb.kost	Materialkost	Sum
14.1	Oppstart/avvikling						
14.2	Demontering av innredning						
14.3	Dørk i lugar og gang						
14.4	Maskinromsskott						
14.5	Skott og skap i akterkant av lugar						
14.6	Leider i gang, pusses opp						
14.7	Panel i køyer, himling og skutesider						
14.8	Køyevanger og avslutning skilleskott, bruke de gamle						
14.9	Benker, oker til skuffer og køyebunner						
14.10	Skuffer, renovering/oppussing						
14.11	Bord, gammelt pusses opp						
14.12	Overflatebehandling av bord						
14.13	Skapseksjon m/speil, pusses opp						
14.14	Overflatebehandling skapseksjon						
14.15	Skapdører og luke pusses opp + ny 1 luke			7			
14.16	Dør, pusses opp						
14.17	Overflatebehandling av dører						
14.18	Isolering ved ovn						
14.19	Montering av ovn						
14.20	Montere ovnsrørog skorstein	90 mm rør					
14.21	Renovere/skaffe beslag + diverse						
14.22	Listing av rommene						
14.23	Linoleum med legging						
14.24	Overflatebehandling av lugar og gang						
14.25	Diverse uforutsett						
14.26	Dokumentasjon						

Anbud

- Et anbud er i motsetning til et overslag en fast pris på et konkret arbeide. Det vil si konkrete mengder også, ikke bare at for eksempel skroget skal fikses.

- Fordelen ved et anbud er at alle vet hvilken pris man har å forholde seg til. Prisen er forutsigbar (for akkurat de delene det er gitt pris på).
- Ulempen for kunden er at leverandør må sikre seg og høyner prisen, med mindre man er skråsikker på at dette går bra eller man er desperat for å få jobben.
- En annen ulempe er at det er et riktig stort arbeide å utarbeide anbudspapirer.

Anbud

- Anbud avgis vanligvis på grunnlag av en *anbudsinnbydelse* med et tilhørende anbudsgrunnlag.
- Utbyderen vil alltid sette en anbudsfrist, og denne må overholdes sammen med en del formelle krav for at anbudet skal være gyldig og kunne vurderes av utbyderen.
- Anbud, et bindende tilbud om å utføre et arbeid, levere en tjeneste eller varer på bestemte betingelser angitt av den som skal ha tjenesten eller leveransen utført.

Anbudsgrunnlaget har ofte skjema hvor prisene skal fylles inn

Spesifikasjon rigg "Seileren"					
		Mengde	Arbeid	Material	Anbudspris
13 Stormast					
13.1	Ny stormast.	1 stk			
13.2	Kinnbakker, bolster og fløyknapp m/spir ferdig montert				
13.3	Tillaging og montering av bomstol med knekter				
13.4	Mastrekrage				
13.5	Masterkiler og ring på dekk av furu.				

- **Og kommentarer til punktene**

- **Generelt:**

- Alle beslag skal varmgalvaniseres.
- Med smidd menes produsert i esse og ikke med sveiseapparat.

- **13 Stormast**

- **13.1** Stormast skal lages av alrik furu, dvs. furu med mye kjerneved, eller tettvokst gran. Emnet skal være vinterhugget. Total lengde på mast ca 20,5 m. Største diameter i høyde med bomstolen ca 37 cm, og i godset ca 30 cm.
- **13.2** Kinnbakker og bolster lages av eik. Verken kinnbakker eller bolster skal hakkes inn i masta, men felles mot rundholten. Det smøres med black varnish, eller tilvarende stoff mellom mast og tredelene. Kinnbakkene skal smalnes og tynnes nedover, og rundes noe utvendig. Festes med én 19 mm bolt hvor det er smidd hode på den ene side, og klinket på ring på motsatt side. Videre festes kinnbakkene med spiker av dimensjon tilpasset tykkelsen av kinnbakkene. Det skal dreies mastekule av pokkenholt, hvori det er boret to hull til flaggline. På toppen av mastekula skal det monteres et spir av furu.

- **13.3** Bomstolen ligger som en krans omkring masta, og er laget av eik. Dette er fire eller fem biter, som tilpasses og har et spor til et jernband på utsiden. Jernbandet holder bomstolen sammen og er strammet opp med en låsing med jernkile. Alt i smidd utførelse. Som en støtte i underkant av bomstolen er det spikret fast fem ”kneker” til masta. Knektene kan være dreide i fasong og skåret i to, eller laget på annet vis, noe nærmere dokumentasjon må vise.
- **13.4** Mastekragen skal syes av kraftig bomullsduk (seilduk) og hvitmales med linoljemaling.
- **13.5** Masta skal kiles fast i dekkfisken med mastekiler. Disse skal være av rein furu alved og ha stående årringer. Kilene skal formes etter masta og fisken slik at de sitter godt. Ringen på dekk skal bestå av fire deler som er støtet sammen. Ringen spikres til dekket og legges i myk linoljekitt. I støtene skal det settes en skjørnagle. Ringen skal stå ca 10 mm vekk fra selve åpningen i dekk slik at kilene ikke presser på ringen men på dekk og fisk.